

Eksamen SPL10123 Ordinær – 04.12.23

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
Oppgave 1: Respirasjon (10 %)		
Beskriv kliniske observasjoner som danner grunnlaget for å vurdere pasientens respirasjon		
Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvising til aktuell pensumlitteratur
Beskriver min. 10 av følgende observasjoner (det forventes beskrivelse av hvordan man går frem for å gjøre observasjonen og konkretisering av hva man ser etter): <ul style="list-style-type: none"> • Frie luftveier • Respirasjonens frekvens, dybde og rytme • Respirasjonsbevegelser • Hoste • Slimproduksjon og ekspektorat • Respirasjonslyder • Respirasjonsbesvær (dyspnè) • Bruk av hjelpemuskulatur • Uro, angst og bevissthetstilstand • Hudfarge • Negle- og fingerforandringer • Smerter • Ernæringstilstand	Beskriver min. tre (3) observasjoner	Skaug, E-A. (2021). Respirasjon. I N. J. Kristoffersen, S. A. Steindal, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), <i>Grunnleggende sykepleie Bind 2</i> . (4. utg., s. 150-161). Gyldendal akademisk.

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
<p>Oppgave 2: Respirasjon (5 %)</p> <p>Nevn hvilke konsekvenser kroniske respirasjonsproblemer kan få for pasienter</p>		
Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvising til aktuell pensumlitteratur
<p>Nevner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redusert fysisk utholdenhet • Endringer i ernæringstilstanden (undervekt eller overvekt) • Søvnforstyrrelser, tretthet og konsentrasjonsvansker • Følelsesmessige og sosiale konsekvenser (engstelse, sosial isolasjon, depresjon negativt selvbilde) 	Nevner min. en (1) konsekvens	Skaug, E-A. (2021). Respirasjon. I N. J. Kristoffersen, S. A. Steindal, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), <i>Grunnleggende sykepleie Bind 2</i> . (4. utg., s.169-171). Gyldendal akademisk.

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
<p>Oppgave 3: Respirasjon (15 %)</p> <p>Gjør rede for sykepleietiltak ved sekretopphopning i lungene</p>		
Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvising til aktuell pensumlitteratur
<p>Sykepleietiltakene tar sikte på å løse sekret og transportere sekret fra perifere til sentrale luftveier, for deretter å få det opp.</p> <p>Aktuelle tiltak (det forventes at tiltakene gjøres rede for/begrunnes):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Væsketilførsel • Fysisk aktivitet • Stillingsendring • Hosteteknikk • Hjelpemidler for slimmobilisering • Sugning i luftveiene 	Gjør rede for min. to (2) tiltak	Skaug, E-A. (2021). Respirasjon. I N. J. Kristoffersen, S. A. Steindal, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), <i>Grunnleggende sykepleie Bind 2</i> . (4. utg., s. 171-174). Gyldendal akademisk.

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
Oppgave 4: Kropstemperatur (5 %) Nevn ulike steder på kroppen for måling av kroppstemperatur		
Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
Nevner: <ul style="list-style-type: none"> • Endetarmen (rektalt) • Øregangen (tympanisk) • Pannen (temporalt) • Armhulen (aksillært) • Munnhulen (oralt) 	Nevner min. to (2) steder	Leonardsen, A-C. & Berntzen, H. (2021). Kropstemperatur. I N. J. Kristoffersen, S. A. Steindal, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), <i>Grunnleggende sykepleie Bind 2</i> . (4. utg., s. 235-238). Gyldendal akademisk.

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
Oppgave 5: Kropstemperatur (10 %) Beskriv tiltak som kan senke forhøyet kroppstemperatur og øke velvære når pasienten har feber		
Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
Beskriver: Ikke-medikamentelle metoder: <ul style="list-style-type: none"> • Kjølige omgivelser (senke romtemperatur) • Avkledning • Bruk av elektrisk vifte • Våte omslag Medikamentelle tiltak: <ul style="list-style-type: none"> • Legemidler som har febernedsettende virkning (paracetamol og antiinflammatoriske legemidler). Lindrer også hodepine og muskelverk. Paracetamol førstevalg. Forordnes av lege. 	Beskriver min. tre (3) tiltak	Leonardsen, A-C. & Berntzen, H. (2021). Kropstemperatur. I N. J. Kristoffersen, S. A. Steindal, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), <i>Grunnleggende sykepleie Bind 2</i> . (4. utg., s. 246-247). Gyldendal akademisk.

Når pasienten svetter som følge av høy temperatur/fallende temperatur: <ul style="list-style-type: none"> • God hudpleie • Skifte tøy/sengetøy • Dusje/kroppsvask Fukte munn/smøre lepper ved behov		
--	--	--

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
Oppgave 6: Eliminasjon (5 %) Nevn plager (symptomer) pasienten kan oppleve ved obstipasjon		
Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
Nevner min. syv (7) av følgende plager/symptomer: <ul style="list-style-type: none"> • Smerter ved defekasjon • Diffust vondt i magen • Mageknip • Luftplager • Oppblåst mage • Følelse av press eller oppfylt rektum • Hodepine • Kvalme og nedsatt matlyst • Vekselsvis løs og hard mage 	Nevner min. to (2) plager/symptomer	Gjerland, A. (2021). Eliminasjon. I N. J. Kristoffersen, S. A. Steindal, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), <i>Grunnleggende sykepleie Bind 2</i> . (4. utg., s. 361). Gyldendal akademisk.

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
Oppgave 7: Eliminasjon (15 %) Gjør rede for sykepleietiltak for å opprettholde normal tarmtømming og unngå obstipasjon		
Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur

<p>Gjør rede for (det forventes begrunnelse for tiltakene):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kosthold (fiberrik kost) • Væskeinntak • Fysisk aktivitet • Toalettvaner (regelmessige avføringsvaner) • Optimalisere forholdene for defekasjon 	<p>Gjør rede for min. to (2) sykepleietiltak</p>	<p>Gjerland, A. (2021). Eliminasjon. I N. J. Kristoffersen, S. A. Steindal, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), <i>Grunnleggende sykepleie Bind 2</i>. (4. utg., s. 366-370). Gyldendal akademisk.</p>
---	--	--

Sensorveiledning utarbeides jfr [Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ](#)

Oppgave 8: Aktivitet (10 %)

Beskriv problemer som kan oppstå med mentale funksjoner ved immobilitet og mangel på aktivitet

Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
<p>Beskriver: Sanseerfaringer er viktig for å bevare mentale funksjoner. Å være immobilisert begrenser muligheten til å søke sanseerfaringer og sosial kontakt. Å ligge i en seng, alene i et rom, gir få visuelle stimuli og mangel på variasjon. Dette kan føre til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjedsomhet • Uro • Apati og forvirring • Seksuelle problemer • Redusert oppmerksomhet for omgivelsene • Kan bli tøtt, sovne eller trekke seg inn i seg selv • Hukommelse og orienteringsevne kan reduseres • Kan oppstå tankeforstyrrelser og akutt forvirring 	<p>Beskriver min. to (2) problemer</p>	<p>Skaug, E-A. (2021). Aktivitet. I N. J. Kristoffersen, S. A. Steindal, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), <i>Grunnleggende sykepleie Bind 2</i>. (4. utg., s. 403-404). Gyldendal akademisk.</p>

Sensorveiledning utarbeides jfr [Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ](#)

Oppgave 9: Aktivitet (15 %)

Gjør rede for tiltak som kan fremme mentale funksjoner og forebygge understimulering hos immobile pasienter

Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
<p>Gjør rede for (det forventes begrunnelse for tiltakene):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hjelp pasienten til å komme seg ut av rommet (rullestol eller trille ut i seng) • Tilrettelegge for aktiviteter som spill, samtalegrupper og quiz • Tilpasse lys- og lydnivå • Klokke og kalender innenfor synsvidde • Radio og fjernsyn stilles inn på ønsket program og lydnivå 	Gjør rede for min. ett (1) tiltak	Skaug, E-A. (2021). Aktivitet. I N. J. Kristoffersen, S. A. Steindal, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), <i>Grunnleggende sykepleie Bind 2</i> . (4. utg., s. 414-415). Gyldendal akademisk.

Sensorveiledning utarbeides jfr Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ		
<p>Oppgave 10: Etikk (10 %)</p> <p>Beskriv hva som kjennetegner et etisk problem, og gi et eksempel på et etisk problem i sykepleie</p>		
<p>Formelle krav til oppgaven: Ingen hjelpemidler tillatt</p>		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur
<p>Beskriver: Når ulike verdier eller prinsipper står i motsetning eller i konflikt med hverandre, og det er tvil, usikkerhet eller uenighet om hva som er rett å gjøre, kan det oppstå et etisk problem. Her kan de fire medisinsk- og helsefaglige etiske prinsippene aktualiseres, som: respekt for autonomi (autonomiprinsippet), velgjørhetsprinsippet, ikke volde skade prinsippet (ikke- skade prinsippet) og rettferdighetsprinsippet. Andre verdier for sykepleie kan for eksempel være respekt, omsorg, trygghet og tillit. Kandidaten beskriver et relevant eksempel.</p>	Etisk problem er verdier/prinsipper som står på spill og det er tvil om hva som er rett å gjøre <u>eller</u> at kandidaten beskriver et relevant eksempel.	Magelssen M. & Pedersen R. (2020). Hva er «etikk» i helsetjenesten? I M. Magelssen, R. Førde, L. Lillemoen & R. Pedersen (Red.), <i>Etikk i helsetjenesten</i> (1. utg., s. 17-22). Gyldendal Akademisk.